

Herrnhuts Brödramission

nr 3 2024

ATT BÖRJA

"Und jedem Anfang wohnt ein Zauber inne."

(Och i varje början finns en förtrollning.)

Så hälsade förbundskansler Angela Merkel den nyss valde franske presidenten Emanuel Macron välkommen. Hon citerade en vers ur en berömd dikt, "Stadier", av Herrman Hesse. Poeten talar om de olika perioderna i livet. Ett ständigt avsked och början pågår.

Också i vår lilla Brödraförsamling upplevde vi nyligen avsked och början. Våra trogna medarbetare Kerstin och Klas Lindberg

avslutade sin gärning och gick in i en annan livsperiod. Det samma gällde våra nya medarbetare, Christel Espenkrona och Daniel Källander. Också de tog avsked från en livsperiod och går nu in i ett nytt "stadium". För alla fyra gäller: *"Und jedem Anfang wohnt ein Zauber inne"*.

Våra nya medarbetare (prästen och församlingsassistenten) är "mitt i livet" om vi ser på deras ålder. De är båda

erfarna församlingsarbetare. Christel kommer från en tjänst som ungdomsledare och kommunikatör och Daniel från en prästtjänst i Svenska kyrkan. Det är förändrade förutsättningar de möter på sina nya arbetsfält: Brödraförsamlingen och Herrnhuts Brödramission.

Brödraförsamlingen är en "öppen, ekumenisk vänkrets inom Svenska kyrkan med herrnhutisk touch". Herrnhuts Brödramission är en liten, men världsvid aktiv missionsorganisation. Båda har redan verkat i 300 år.

Brödraförsamlingen präglas av en varm och personlig atmosfär och så måste det förbli även framöver. För vi längtar alla efter fotfäste inför livets utmaningar: *"Sorgen och glädjen de vandrar tillsammans, medgång och motgång här tätt följes åt"* (psalmbok 269). Men inte nog med livets skörhet, också nutidens svarta moln belastar oss. Någon slags hemlöshet breder ut sig, tilliten mellan människor vittrar sönder: krig i Ukraina och Israel / Palestina – också

klimatförändring, globalisering, säkerheten i närområden, Artificiell Intelligens sätter sina spår inom oss. Det handlar om historiskt nya utmaningar som förorsakar djup oro. Vår kropp, själ och ande törstar efter goda krafter.

I denna ökenvandring borde Kristi kyrka vara oasen på vägen, en plats för återhämtning och tröst. Den borde mana till att upptäcka allt gott Gud har givit, liv och livsmod och så mycket mer.

Count your blessings! (Tänk på dina välsignelser, var tacksam för det du har). Det kunde vara grundtonen i Brödraförsamlingen. Vilka möjligheter, vilka välsignelser det finns runt omkring oss!

Till slut: en god början för er, Kerstin och Klas, i en ny livsperiod, och för er, Christel och Daniel, i ert arbete i Brödraförsamlingen!

- Michael Hertzsch
*Ordförande i Stiftelsen
Unitas Fratrum*

PATHOS

- stark (dominerande, vanligtvis högstämd) känsla l. (sinnes)rörelse; särskilt om dylik känsla som är bestämd av strävan att nå visst mål l. utgör det drivande incitamentet för värksamhet (av viss art), lidelse.
- ur Svenska Akademiens ordbok

För att ett budskap ska nå in under skalet och beröra på djupet krävs att den som talar är driven av en inre eld, en passion. Han eller hon måste vilja något med det som sägs och veta vart hon/han önskar komma med sitt budskap. Det räcker inte med att presentera enbart en uppsättning fakta, en oklanderlig teologi eller en abstrakt teori. Budskapet behöver ha färg, vara fyllt av liv, engagera och utmana.

Talaren bör vara ett med sitt budskap. Det självupplevda berör starkare än en lånad berättelse. Det ärliga och uppriktiga engagemanget och uppsåtet där mottagaren upplever sig älskad och respekterad når naturligtvis lättare de djupare skikten hos

åhörarna.

I väckelsetider har det varit påtagligt att predikanternas pathos har haft stor betydelse i försöken att vinna anhängare. Det har tagit sig olika uttryck i olika tider och kulturer, men genomgående har den inre glöden färgat av sig på det som burits fram och påverkat åhörarna starkt. Även om, såvitt jag vet, inte särskilt mycket är utforskat om de första herrnhutarnas pathos så vittnar historien om de framgångar de rönkte på de olika missionsfälten om att de var burna av ett starkt pathos.

De första människorna utanför Europa som fick möta herrnhutarnas missionsiver var invånarna på Saint Thomas i

Saint Thomas, som det ser ut idag med kryssningsfartyg i hamn.

Västindien. Man hade hört talas om hur de danska godsägarna förtryckte de infödda och utnyttjade dem hänsynslöst som slavar. Då dessa fakta drabbade de första herrnhutarna greps de av sådan ömhet att de till och med var beredda att sälja sig som slavar för att kunna nå dessa stackars lidande medmänniskor. Den officiella tyska kyrkan ansåg att slavar inte hade någon själ och därför inte behövde höra evangeliet eller frälsas. Herrnhutarna med sitt brinnande pathos lät sig inte stoppas av sådana förordningar uppifrån.

Greve Nicholas von Zinzendorf lade själv händerna på de första missionärerna som 1732 sändes ut från Herrnhut, David Nitschmann och Leonard Dober. Trots allt motstånd gjorde den första generationens herrnhutare, ofta enkla hantverkare och

arbetare, sig kända för att vara dåtidens mest orädda och beresta kristna. Det är gripande och mycket fascinerande att följa deras hängivna och självgivande liv.

En av de mer bemärkta herrnhutarna i pionjär-generationen var timmermannen Christian David, ursprungligen en av de Böhmska bröderna. Han var en praktisk och jordnära person som också visade sig ha en mycket stark evangelistgåva. Christian David var en känslig själ som avskydde strider mellan kristna. Han drog sig undan till en koja i skogen under den konflikt som uppstod mellan de olika grupperna som fått en tillflykt på greve Nicholas von Zinzendorfs slott innan väckelsen bröt ut. Hans oerhörda kärlek till Frälsaren och brinnande pathos kom senare att få stor betydelse.

Detta herrnhutniska bönehus från 1700-talet kan man hitta på Estlands motsvarighet till Skansen, ett friluftsmuseum som ligger i utkanten av Tallin.

Helt orädd begav han sig iväg på det ena äventyret efter det andra i Guds tjänst. I Labrador var det hans pathos och kärlek som övertygade de skeptiska inuiterna. På Grönland byggde han både församlingar och kyrkobyggnader. Han var aktiv i försöken att nå samerna i Lappmarken i norr.

Men den historiskt största insatsen fick han göra i Baltikum, särskilt i Livland, dagens Estland och Lettland. Över 300 000 människor omvände sig till den kristna tron och det byggdes hundra bönehus i Lettland. Denna väckelse lade grunden för en

djupgående omvändelse och blev också avgörande för den lettiska statens identitet. Den herrnhutiske prästen Gundars Ceipe i Riga har forskat i den herrnhutiska historien i Baltikum och har redovisat intressanta rön om hur herrnhutismen starkt bidragit till den lettiska identiteten, rön som är okända för de flesta.

Herrnhutarna hade funnit något som verkligen var värt att leva för och som de lät sig helt uppslukas av. Flertalet herrnhutare var inga stora predikanter i ord men däremot i praktisk handling. För dem blev Guds självtgivande

kärlek till en inre eld, ett pathos som både attraherade och utmanade.

Ett sådant inre pathos måste inte alltid ta sig starka känslouttryck. Det berättas om den amerikanske förkunnaren Jonathan Edwards att han var så närsynt att han tvingades att läsa sin predikan och hålla den alldeles framför näsan för att kunna se något. Inte desto mindre blev han en av kyrkohistoriens mest kraftfulla predikanter som fick föra oräkneliga människor till en levande kristen tro.

Även vår egen Carl Olof Rosenius, portalfiguren i den nyevangeliska väckelsen i mitten av 1800-talet som påverkats av metodistpastorn George Scott och därmed också indirekt av herrnhutismen, hade ett starkt själavårdande pathos i sin förkunnelse. Strindberg berättar från ett besök i Betlehemskyrkan att, *"församlingen satt gråhårig i bänkarna och med bly i ryggarna, men runt Carl Olof Rosenius strålade ett sällsamt sken"*.

Rosenius stod stadig i predikstolen, gestikulerade mycket sällan, men kunde någon enstaka gång lyfta ena handen som till en välsignelse. Hans ord

hittade sin väg rakt in i människornas hjärtan.

Martin Luther lär ha sagt att *"Guds ord ska predikas med lätthet, men de ska träffa tungt"*.

Slutsats: Var noga med att du själv har fångats av det du ska predika, att det är viktigt för åhörarna och att du har ett tydligt syfte med vart du vill komma med ditt budskap. Försök inte säga allt i en predikan. Tala hellre kort än för långt. Använd bilder och illustrationer. Be mycket! Endast en brinnande låga kan tända en eld. Tänk också på att ju torrare ved desto bättre brasa!

- Klas Lindberg

Kära församling och missionsvänner...

Nu har det gått lite över en månad sedan jag fick förmånen att träda in i tjänst som präst och verksamhetsansvarig i Brödraförsamlingen här i Stockholm. Den här tiden har varit fylld av möten med er i församlingen, och jag känner mig djupt tacksam för den värme och entusiasm ni har visat mig. Genom att ta del av verksamheterna och lära känna er, har jag fått en stark känsla för församlingens kärna – ni är verkligen den levande ryggraden i EBF Stockholm.

Jag har också haft glädjen att inleda några ekumeniska kontakter, och jag ser fram emot att utveckla samarbeten med andra kyrkor och organisationer i området. Dessa kontakter kan

öppna dörrar för nya former av gemenskap och mission, något jag verkligen ser potential för framöver. Jesus visade oss tydligt hur missionen inte enbart handlar om att nå de människor som redan finns i vår närhet, utan också om att kliva utanför vår bekvämlighetszon för att nå de som befinner sig längre bort. Han rörde sig inte bara i synagogorna, där de fromma redan samlades, utan han gick ut till gatorna, torgen och människors hem. Han mötte de utstötta, de sjuka, de marginaliserade och de som samhället ofta ignorerade. Ett tydligt exempel på detta är hans möte med den samariska kvinnan vid brunnen (Johannes 4:1-42). I den situationen bröt Jesus flera sociala barriärer – han talade med en kvinna, en samarier,

och dessutom en som levde i utanförskap. Genom detta möte visade han att Guds nåd inte är begränsad till en viss grupp eller plats.

För oss i EBF Stockholm innebär det att somliga av oss också behöver vara villiga att lämna vår bekvämlighet och aktivt söka nya vägar att nå människor på Östermalm och runtomkring. Vårt uppdrag är att förmedla samma kärlek och omsorg som Jesus visade, till alla människor, oavsett var de befinner sig i livet. Låt oss be om Guds vägledning och mod att följa Jesu exempel, både i vår närhet och längre bort.

Det är tydligt att det finns en stark längtan i församlingen efter att nå ut till fler människor, särskilt till den yngre generationen, och jag delar verkligen denna längtan. Det är en viktig del av mitt uppdrag att skapa förutsättningar för att fler, inte minst unga i Stockholm, ska finna en plats hos oss i EBF. Missionen här på hemmaplan behöver växa och ta nya uttryck, och jag vill uppmana er alla att be för att Guds Ande ska leda oss i detta viktiga arbete.

Samtidigt fortsätter vår internationella mission, och det är med stor glädje vi kan se hur arbetet i både Uganda och Albanien bär frukt. Min företrädare Klas har själv fått vittna om de framsteg som gjorts på plats, och vi är tacksamma över hur Guds verk blir synligt genom våra insatser. Det är min övertygelse att vi ska fortsätta stödja detta viktiga arbete, och jag är fylld av förväntan inför vad framtiden kommer att bära med sig.

Jag vill avsluta med
att rikta ett stort tack till alla er som på olika sätt stöttar församlingens och missionens arbete. Ert engagemang, era böner och era gåvor gör skillnad, både här hemma och ute i världen. Må Gud rikligen välsigna er alla i er tro och tjänst!

- Daniel Källander, präst i EBF

Välkommen att samlas VID BORDET

Välkommen till en samling för dig som är nyfiken på vad kristendom innebär! Detta är en grupp för dig som inte är troende, nykristen eller för dig som har tusen frågor som bubblar på insidan. Det kommer bli samtal, bibelstudium och temakvällar, allt med evangeliet om Jesus i centrum! Vi börjar med kvällsmat och äter tillsammans - vid bordet!

Varannan onsdag med start 30 oktober kl 17.30

Vill du vara med? Anmäl dig till Daniel på tel. 0709 25 16 31 (SMS)
Säg gärna till om du har någon födoämnesallergi!

Ons 30 okt kl 17.30 - Vid bordet Daniel Källander

Sön 3 nov kl 15 - Gudstjänst

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Ons 6 nov kl 15 - Afternoon Tea med bibelsamtal

Daniel Källander

Ons 13 nov kl 17.30 - Vid bordet Daniel Källander

Sön 17 nov kl 15 - Nattvardsgudstjänst

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Vita Viktorsons berättar om Lettland

Ons 20 nov kl 15 - Afternoon Tea med bibelsamtal

Daniel Källander

Ons 27 nov kl 17.30 - Vid bordet Daniel Källander

Sön 1 dec kl 15 - Gudstjänst

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Ons 4 dec kl 15 - Afternoon Tea med bibelsamtal

Daniel Källander

Ons 11 dec kl 17.30 - Vid bordet med Daniel Källander

Sön 15 dec kl 15 - Nattvardsgudstjänst

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Ons 18 dec kl 15 - I julpyramidens sken

Barbro Hertzsch läser julberättelser

Tis 24 december kl 9 - Julaftonsotta

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Tis 31 december kl 17 - Nyårsbön med nattvard

Daniel Källander och Margareta Bengtsson

Evangeliska Brödräfsamlingen
Sibyllegatan 13
114 42 Stockholm

www.evangeliska.nu

info@evangeliska.nu
PlusGiro 51202-0
SWISH 123 379 62 08